

EN GODBIT TIL HJEMSTEDSSAMLINGEN

Av Per Martin Kindem

På Germetens siste auksjon var det et portobrev beskrevet som *Portotall 8 fra Fredrikshald*. Avtrykket var ikke likt de andre jeg har, så jeg fant frem lupen, det var da lett å se at det var både et 5 og et 8 tall slått oover hverandre. Et slikt brev hadde jeg hverken sett eller hørt om før. Det passet godt inn i min Fredrikshaldsamling, jeg fikk tilslaget !

I 1872 ble innlandsporto satt ned fra 4 til 3 skilling for brev i laveste vektklasse (inntil 15 gram). Samtidig fikk vi nye frimerker med posthornmotiv, 1 - 2 - 3 - 4 - 6 - 7 skilling.

Det var fremdeles tillatt å sende ubetalte brev i Norge. Gebyr for ufrankerte brev gikk opp fra 1 til 2 skilling, slik at mottager fortsatt måtte betale 5 skilling for ved mottak av et ufrankert brev. For ufrankerte brev i vektklasse 2 (15 - 30 gram) ble det oppkrevd 8 skilling av mottager. For ufrankerte brev i laveste vektklasse fra Sverige ble det krevd inn 8 skilling fra mottageren.

Portosatser innlandsbrev					Portosats til Sverige	
	1.1.1855 – 31.12.1871		1.1.1872 – 1.1.1877		1.7.1869 – 1.1.1877	
Vekt	Betalt	Ubetalt	Betalt	Ubetalt	Betalt	Ubetalt
< 15 gram	4 sk	5 sk	3 sk	5 sk	4 sk	8sk
15 – 30 gram	8 sk	10 sk	6 sk	8 sk		

Fra 1.1.1864 skulle manglende porto påføres på brevets øvre venstre hjørne. Portostempler ble ikke laget sentralt i postverket, det var det enkelte poststed som fikk laget slike stempler for å forenkle angivelsen av manglende porto. Christianssand er registrert med et 5-tall fra 1858, flere kom til etter hvert, ca 35 poststeder hadde portostempler. 4 poststeder hadde også 10-tall for ubetalte dobbeltvektige brev (1855 – 1871). Frederikshald og Tromsø hadde 8-tall.

Mitt brev har både 5 og 8 tall. Jeg antar at postekspeditøren feilaktig brukte et 5 i isteden for 8, eller at han kontrollveide brevet etter at han hadde brukt 5-tallet og så at brevet veide over 15 gram. Overstemplingen er godt utført, det er i farten ikke lett å se at det er to tall. Resultatet ble i alle fall et fint posthistorisk objekt.

Kilder: Leiv A Brecke: Portotakster 1855-1877
Norgeskatalogen 1999: Stemplede portotall